

andre Menneſker, og lod Behoerne faa den Ret til ogsaa at vælge Læreren ind i Skolekommiſſionen.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Vardenfleth): Ved dette Lovforſlags første Behandling her i Tinget fremkom der fra flere Sider Dufter om forſtellige større eller mindre Reforme ud over de Punktter, ſom vare berørte i Lovforſlaget. Man udtalte ſom onſkeligt, at ſaadanne ny Reforme kunde blive føjede til, hvad der allerede var foreſlaaet. Man erkendte imidlertid — ſaa vidt tror jeg at have opfattet den almindelige Stemning i de forſtellige Grupper her i Salen — at hvis man ſkulde have noget ud af Sagen, burde man indſkrænke ſig til det nødvendige og nærmest foreliggende. Da jeg ikke har mindſte Grund til at tvivle om, at det ærede Udvalg under ſit Arbejde ikke har forandret ſin Stilling i det hele til dette Skolelovforſlag, og at det ogsaa fuldt ud deler Duften om, at vi maatte komme til et Reſultat i denne Samling, maa jeg rigtig nok ſige, at den foreliggende Betænkning viſer, at Begrebet om, hvad der er nødvendigt og nærmest foreliggende, ere i alt Fald meget elatiſke. Jeg tør dog imidlertid gaa ud fra, at en Del af de Vædringsforſlag, der her foreligger, nærmest kun hører hen under Begrebet af det onſkelige og ere Vædringsforſlag, ſom man i hvert Fald paa et senere Stadium, naar det viſer ſig, at de ville være vanſkelige at gennemføre, og naar man erfarer Miniſterens Stilling til dem, vil være rede til at frafalde.

Naar jeg nu ſkal gaa over til, at omtale de forſtellige Vædringsforſlag til det Afſnit, her er under Behandling, ſkal jeg først med Henſyn til Vædringsforſlagene Nr. 1 og 13, ſom angaa Overſkrifterne over de to første Afſnit, bemærke, at jeg meget godt kan tiltræde Vædringsforſlaget under Nr. 1, medens jeg fra mit Standpunkt ikke ſer mig i Stand til at tiltræde Vædringsforſlaget under Nr. 13, hvorefter andet Afſnit ſkulde have Overſkriften „Den offentlige Skole“. Jeg kan ikke tiltræde det allerede af den Grund, ſom jeg senere vil ſaa Lejlighed til nærmere at forklare, naar vi komme til Behandlingen af et andet Afſnit af Lovforſlaget, at jeg ikke kan gaa ind paa, at der her i Lovforſlaget indføres et Afſnit om den private Skole. Men dernæſt maa det vel erkendes, at Udtrykket „den offentlige Skole“ er ſaa omfattende, at der i og for ſig derunder vil falde alle andre Afſnit end netop det, der efter Udvalgets Forſlag ſkulde omhandle den private Skole. Jeg vil der-

for foretrække, at Afſnit II kommer til at ſaa Overſkriften „Undervisningens Ordning og Indhold“; det tror jeg vil være betegnende for de Beſtemmelſer, der ere optagne i dette Afſnit. Under Nr. 2—6 har hele Udvalget været enigt om at ſtille Forſlag til Vædringer i Lovforſlagets § 1, og jeg har kunnet tiltræde dem alle. Lige over for den Stemning, der har herſket hos Flertallet mod Indførelſen af en tidligere Undervisningspligt end fra det ſyvende Aar af, har jeg ment at burde høre mig, ſaa at det i ſaa Henſeende bliver ved den nuværende Lovgivnings Beſtemmelſer. Ligeledes har jeg ment, at der kan anføres ret vægtige Henſyn, der tale for at gaa bort fra de hidtil gældende Regler om en Undervisningspligt ud over det fjortende Aar. Ogsaa denne Beſtemmelſe i Lovforſlagets § 1 er jeg villig til efter Omſtændighederne at frafalde. Som den ærede Ordfører i Gaar bemærkede, er jeg imidlertid gaaet til diſſe Indrømmelſer under den beſtemte Forudſætning, ſom Udvalget er gaaet ind paa, og i Henſeende til hvilken det ſikkert ogsaa er enigt med mig i min Betragtning, at Beſtemmelſen i Loven af 2den Maj 1855, § 3, om en Udſkrivningsret fra 13 Aars Alderen maa bortfalde. Jeg ſtal ikke komme ind paa de almindelige Betragtninger over dette Spørgſmaal, ſom blev stærkt debatteret ved første Behandling og endvidere er bleven drøftet fra forſkellig Side i det ſidſte Møde. Jeg ſtal blot over for det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Verntſen) bemærke, at det forekommer mig, at han lægger Spørgſmaalet lovlig højt op, naar han her taler om en Ret for Befolkningen, ſom den har vundet Hævd paa i Løbet af de ſidſte halvhundrede Aar — jeg kunde friſtes til at kalde den en Slags Menneſkeret, ſaaledes ſom det ærede Medlem nærmere vilde karakteriſere den. Det forekommer mig, at der over for denne Ret for Befolkningen ſtaar en Ret, ſom Skolen har til ikke at miſte maatte ſine bedste Elementer i den øverſte Klasse, og Børnets Ret til virkelig at ſaa den Uddannelse, ſom kan vindes netop i Løbet af det ſidſte Skoleaar. Det er ogsaa af det ærede Medlem for Rjøbenhavns 1te Valgkreds (Trier) i forrige Møde paavist, at det netop turde være i den fattige Befolknings Interesſe, at der ikke længere var Afgang til at udſkrive Børnene i 13 Aars Alderen. — Det Forſlag, ſom Udvalget dernæſt har ſtillet under Vædringsforſlag Nr. 8, ſom angaar nærmere Forſkrifter angaaende Førelſe af Bøger over de undervisningspligtige Børn i Kommunen, kan jeg ganſke tiltræde. — Under de følgende